

ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດ
ກອງທຸນເພື່ອຄວາມເສມອກາຄທາກສຶກຂາ

ພ.ສ. ໂດຍ

ສມເດືອນພຣະເຈົ້າອຸ່່ຫ້ວມຫາວີຣາລົງຮຣນ ບດິນທຣເທພຍວຣາງກູຣ

ໃຫ້ໄວ້ ຄວ່າມ ວັນທີ ១០ ພຄຊກາຄມ ພ.ສ. ໂດຍ
ເປັນປີທີ ៣ ໃນຮ້າກລັບຈຸບັນ

ສມເດືອນພຣະເຈົ້າອຸ່່ຫ້ວມຫາວີຣາລົງຮຣນ ບດິນທຣເທພຍວຣາງກູຣ ມີພຣະຣາໂອງກາຣໂປຣດເກລ້າ
ໃຫ້ປະກາສວ່າ

ໂດຍທີ່ເປັນກາຣສມຄວມມືກຸ່ມາຍວ່າດ້ວຍກອງທຸນເພື່ອຄວາມເສມອກາຄທາກສຶກຂາ

ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ມີບທບັນຫຼຸດຕີບາງປະກາເກີຍກັບກາຣຈຳກັດສຶທີແລະເສີກາພຂອງບຸຄຄລ
ຈຶ່ງມາຕຣາ ២៦ ປະກອບກັບມາຕຣາ ៣២ ຂອງຮູ້ຮຽມນູ້ແທ່ງຮາຊອານາຈັກໄທຢ ບັນຫຼຸດໃຫ້ກະທຳໄດ້
ໂດຍອາສີຍໍາຈຳຕາມບທບັນຫຼຸດແທ່ງກຸ່ມາຍ

ເຫຼຸດຜລແລະຄວາມຈຳເປັນໃນກາຣຈຳກັດສຶທີແລະເສີກາພຂອງບຸຄຄລຕາມພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້
ເພື່ອໃຫ້ກະທຳເນີນງານຂອງກອງທຸນເພື່ອຄວາມເສມອກາຄທາກສຶກຂາບຣລວັດຖຸປະສົງສົງ ຈຳເປັນທີ່ອີ້ນໃຫ້ຂໍ້ມູນ
ສ່ວນບຸຄຄລບາງປະກາເກີຍກັບມາຕຣາ ២៦ ຂອງຮູ້ຮຽມນູ້ແທ່ງຮາຊອານາຈັກໄທຢ ບັນຫຼຸດໃຫ້ກະທຳໄດ້
ສອດຄລ້ອງກັບເຈື່ອນໄຂທີ່ບັນຫຼຸດໄວ້ໃນມາຕຣາ ២៦ ຂອງຮູ້ຮຽມນູ້ແທ່ງຮາຊອານາຈັກໄທແລ້ວ

ຈຶ່ງທຽງພຣະກຸ່ມາໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້ຕາພຣະຣາຊບັນຫຼຸດຂຶ້ນໄວ້ໂດຍຄໍາແນະນຳແລະຍິນຍອມຂອງ
ສການີຕີບັນຫຼຸດແທ່ງໜ້າທີ່ຮູ້ສກາ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

ມາຕຣາ ១ ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດນີ້ເຮັດວຽກວ່າ “ພຣະຣາຊບັນຫຼຸດກອງທຸນເພື່ອຄວາມເສມອກາຄ
ທາກສຶກຂາ ພ.ສ. ໂດຍ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความเสมอภาคทางการศึกษา” หมายความว่า การที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

“ความเหลื่อมล้ำในการศึกษา” หมายความว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาอันเนื่องมาจากคุณภาพหรือมาตรฐานของสถานศึกษา คุณภาพหรือประสิทธิภาพของครู หรือฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม

“ครู” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่สอนในทุกระดับ

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ค่าเล่าเรียน” หมายความว่า เงินค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้เรียนในทุกระดับ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วย

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การจัดหรือการรับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้เรียนในทุกระดับ

“ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวนеื่องกับการศึกษา” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายอื่นที่มิใช่ค่าเล่าเรียน ที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้เรียนในทุกระดับตามระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวนеื่องกับการศึกษา

“ค่าครองชีพ” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างศึกษา

“เด็กปฐมวัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีซึ่งรวมถึงเด็กด้วย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุน

“คณะกรรมการประเมินผล” หมายความว่า คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุน

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของสำนักงาน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของสำนักงาน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การจัดตั้งกองทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม เพื่อให้เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กป�ูนวัย ได้รับการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย

(๒) ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือต้องโอกาส และผู้ด้อยโอกาส จนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๓) เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครุฑีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาหรือพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัดและ มีศักยภาพที่จะพึงพาตนเองในการดำรงชีวิตได้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา เพื่อให้มีการเรียนการสอนที่ทำให้ ผู้เรียนสามารถรู้และพัฒนาได้ตามความถนัดและศักยภาพของตน

(๖) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครุฑีความ ให้มีจิตวิญญาณ ของความเป็นครุฑี มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และ การพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาโดยมีแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมหรือ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครุฑี

(๗) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรัฐมนตรี ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงาน และการยกระดับความสามารถของคนไทย

การขาดแคลนทุนทรัพย์หรือต้องโอกาสตาม (๒) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ในการนี้ ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

ในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรคหนึ่ง กองทุนจะดำเนินการเองหรือร่วมกับ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือภาคเอกชนในการดำเนินการก็ได้

มาตรา ๖ กองทุนประกบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๙
- (๒) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นทุนประกบเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาท
- (๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้เงินที่คณะกรรมการและคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

(๔) เงินรายได้ที่ได้รับจากสำนักงานสภากินแบ่งรัฐบาลตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด

(๕) รายได้จากการดำเนินงานและการลงทุนของกองทุน

(๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่นที่กองทุนได้รับไม่ว่าโดยทางใด

(๘) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินของกองทุน

เงินอุดหนุนตาม (๓) ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอตามแผนการใช้เงินตาม (๓) และต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศไทย

มาตรา ๗ ผู้บริจาคเงินให้แก่กองทุนมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายเช่นเดียวกับการบริจาคเพื่อการศึกษาตามประมวลรัชฎากร ทั้งนี้ ในการดำเนินการของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายดังกล่าว ให้กรมสรรพากรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการประกบด้วย

มาตรา ๘ ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๙ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๐ กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สิทธิ์ต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำการนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน

(๔) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวนেื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงทุนตาม (๓) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรับรอง

มาตรา ๑๑ เงินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวนেื่องหรือเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา ๑๒ ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ถ้าเป็นกรณีที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส กองทุนจะให้ความช่วยเหลือโดยวิธีให้เปล่า ให้ยืม หรือให้กู้ยืมก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กองทุนจะดำเนินการเอง หรือจะร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นก็ได้ ในการนี้ ให้กองทุนมีอำนาจสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานดังกล่าวได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ในการดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครู กองทุนจะดำเนินการเองหรือจะร่วมกับหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นหรือสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้ก็ได้ และในกรณีที่สมควรจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู กองทุนจะส่งเสริม สนับสนุน หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือภาคเอกชนที่ดำเนินการผลิตหรือพัฒนาครูอยู่แล้วเพื่อดำเนินการก็ได้

การจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสถาบันต้นแบบตามวรรคหนึ่ง มิให้นำกฎหมายว่าด้วย โรงเรียนเอกชนและกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมาใช้บังคับ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้ผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากสถาบันต้นแบบตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการและคุรุสภาร่วมกันกำหนดประกอบวิชาชีพควบคุณได้ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๑๕ เงินที่ผู้รับทุนได้รับมาจากกองทุนเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวนেื่องกับการศึกษา ค่าครองชีพ และทุนเพื่อการฝึกอบรม ให้ถือว่าเป็นเงินรางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการ ตามประมวลรัชฎากร

มาตรา ๑๖ การใช้จ่ายเงินของกองทุนต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และมีมาตรการป้องกันการทุจริตที่เหมาะสม

กองทุนต้องเผยแพร่เป็นอย่างมาก ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รายรับ รายจ่าย รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเป็นระยะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยสะดวก โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุน

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของกองทุนที่ใช้หรือได้มาเพื่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี รวมทั้งการบังคับทางปกครองและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับกองทุนในเรื่องทรัพย์สินของกองทุนมิได้

หมวด ๒

การบริหารกิจการกองทุน

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการร่วมสภากองการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งจากภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ภาคลัทธองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายหนึ่งคน

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนแปดคน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนสองคน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ให้ผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้จัดการแต่งตั้งพนักงานจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทย มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านกฎหมาย การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การบริหารการเงินการคลัง หรือการอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของกองทุน มีผลงาน เป็นที่ประจักษ์ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพระครุการเมือง ที่ปรึกษาพระครุการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ ในพระครุการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้ง
- (๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่วม伙ดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เพราะกระทำการผิดตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๖) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม หรือกระทำการผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก หรือกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๗) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง มาตรา ๒๐ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๙ (๒) และ (๓) มีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๙ (๓) ที่แต่งตั้ง จากภาคต่าง ๆ ภาคเหล่านั้นพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับสลาก และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่ง โดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งพระครัวราษฎรคหนึง ให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จก่อนครบวาระ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรณะ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๕) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุมีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุนตามมาตรา ๓๗

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) คณะกรรมการต้องให้ออกเพรษบกพร่องต่อหน้าที่

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวรรณะ ให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง ในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง อยู่ในระหว่าง เท่าที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงาน ของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย

(๒) เสนอแนะต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการและผลการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้า ที่เป็นประโยชน์ต่อการลดความเหลือมล้ำในการศึกษา เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๓) พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการพัฒนานวัตกรรม แผนบริหารความเสี่ยง และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุน

(๔) ควบคุมดูแลและจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางตาม (๑) และแผนและงบประมาณตาม (๓) โดยต้องสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๕) ออกแบบเบี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การพัสดุ การบัญชี การตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การติดตาม การประเมินผล และการเปิดเผยผลการทำงาน และระเบียบอื่นใดที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุน

(๖) ออกแบบเบี่ยงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการซ่อมเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัว ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และครู

(๗) ออกแบบเบี่ยงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการจัดสรรเงินกองทุน เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕

(๘) ออกแบบเบี่ยงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสรรหาผู้จัดการ

(๙) ออกแบบเบี่ยงและประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการที่ดูแลและรับผิดชอบหมายเหตุ

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการ

ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานตาม (๑) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานตาม (๑) และแผนและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติตาม (๓) ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ระเบียบตาม (๕) (๖) (๗) และ (๘) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้คณะกรรมการจัดให้มีการทบทวนความเหมาะสมสมของระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยทุกรอบห้าปี นับแต่วันที่ระเบียบนั้นมีผลใช้บังคับโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

ความไม่รวมสิ่งให้ใช้บังคับแก่การอกรายเบี่ยงและประกาศตาม (๙) ที่มีผลใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปด้วยโดยอนุโลม

การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตาม (๑) ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินของกองทุน และให้กำหนดภารกิจและกรอบเวลาดำเนินงานของคณะกรรมการหรือคณะทำงานให้ชัดเจน

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ให้คณะกรรมการ มีอำนาจขอข้อมูลส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุนอันมิใช่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือเป็นความลับของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้แก่คณะกรรมการ ให้ถือว่าเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ ในการปฏิบัติการตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่กระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล และให้เปิดเผยได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของกองทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อดุลยพินัยของที่ประชุม ถ้าประธานบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้อดุลยพินัย

มาตรา ๒๖ ในการพิจารณาเรื่องใด ๆ โดยคณะกรรมการ เมื่อคณะกรรมการมีมติ เป็นประการใดแล้ว ให้มติของคณะกรรมการผูกพันส่วนราชการซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย แม้ว่าในการพิจารณาในวินิจฉัยเรื่องนั้น ผู้แทนส่วนราชการที่เป็นกรรมการจะมิได้เข้าร่วมพิจารณาในวินิจฉัยก็ตาม ถ้ามีความเห็นแตกต่างกัน ให้บันทึกความเห็นของกรรมการทุกฝ่ายไว้ให้ปรากฏในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๒๗ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่ คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้อនุกรรมการและคณะทำงานได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๙ ให้มีสำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนและประสานความร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำหน้าที่ธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๓) ศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) สนับสนุนและเผยแพร่ผลการศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้ตาม (๓) และการนำผลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการดังกล่าว

(๕) ส่งเสริมและรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริจาคหรือให้การสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาหรือองค์กร

(๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการจากบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีแต่ไม่เกินหกสิบห้าปี รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานให้แก่องค์กรได้เต็มเวลา และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙

(๒) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือวิสาหกิจ
หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๓) เป็นกรรมการผู้จัดการหรือลูกจ้างของบุคคลใด เว้นแต่เป็นกิจการของกองทุน

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กองทุน หรือ ในกิจกรรมที่กระทำให้เกิด กองทุน ไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อม เว้นแต่คณานุกรรยา กรรมการ มอบหมายให้เป็นกรรมการ ในบริษัท ที่ กองทุน เป็นผู้ถือหุ้น หรือ เป็นคู่สัญญา

มาตรา ๓๑ คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ วิธีการสรรหา การดำเนินการตำแหน่ง การพั้นจากตำแหน่ง ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และการทดลองปฏิบัติงานหรือ การปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการจ้างผู้จัดการให้ทำเป็นสัญญาจ้าง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อความระบุให้ผู้จัดการต้องผูกพัน และปฏิบัติตามระเบียบตามวาระหนึ่ง โดยให้มีอายุสัญญาจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุ สัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

การทำสัญญาจ้างผู้จัดการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญานามของกองทุน

มาตรา ๓๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามสัญญาจ้าง ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ หย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมผู้จัดการ

(๕) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานสองปีติดต่อกัน

มาตรา ๓๓ ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ นโยบาย และมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน และการจ้างพนักงานและลูกจ้างให้คำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินของกองทุน

มาตรา ๓๕ ใน การปฏิบัติหน้าที่ ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของกองทุน เพื่อการนี้ ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ นิติกรรมได้ที่ผู้จัดการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจะทำต่อบุคคลภายนอกที่จะต้องรายงานหรือขออนุมัติต่อคณะกรรมการก่อนกระทำการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๖ การรักษาการแทนและการปฏิบัติการแทนผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้รักษาการแทนผู้จัดการมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้จัดการในกรณีที่ผู้รักษาการแทนมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินของกองทุนให้ผู้ปฏิบัติการแทนมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้จัดการเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่หรืออำนาจอย่างใดให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนเป็นกรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินนั้น ในการรักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างที่มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานในสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด ต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุมัติฉันย้ว่าการกระทำใดของบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำที่ถือว่า เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุน

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับแก่กรณีบุคคลในครอบครัวของบุคคลตามวรรคหนึ่งตามที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งได้รับการช่วยเหลือหรือรับทุนจากกองทุนตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับ แก่บุคคลทั่วไป

ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๙ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชีและแสดงผล การดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้อง

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๐ ให้กองทุนจัดทำรายงานการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของ กองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ปีบัญชีของกองทุนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๒ ให้สำนักงานการตรวจสอบภายในแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจสอบภายใน ให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้คณะกรรมการประกาศรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและ รายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในคณะกรรมการที่ดำเนินการตรวจสอบภายใน เพื่อรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบภายในประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งคนหนึ่ง เป็นกรรมการ

ในการตรวจสอบภายใน ให้สำนักงานจัดให้มีผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบภายในและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี สถาบันแห่งชาติ และ วุฒิสภาเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชี และเปิดเผย ให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

หมวด ๔

การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๔๔ ทุกสามปีอันถือว่าเป็นรอบการประเมิน ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน ของกองทุน โดยก่อนครบกำหนดสามปีไม่น้อยกว่าหกเดือนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอต่อ คณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จากผู้ซึ่งมีความรู้ มีความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการเงิน การศึกษา และการประเมินผล จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุน
- (๒) รายงานข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการดำเนินกิจการของกองทุน
- (๓) ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๔) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในทุกรอบการประเมิน

ให้คณะกรรมการประเมินผลรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสื้นรอบการประเมิน และเมื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติรับทราบ ให้แจ้งให้กองทุนทราบและให้กองทุน เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

เมื่อคณะกรรมการประเมินผลได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการประเมินผล พ้นจากหน้าที่

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ไม่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการประเมินผลมีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนและประมาณการค่าใช้จ่ายซึ่งรวมถึงค่าตอบแทนในการประเมินผลการดำเนินงาน

- (๒) มอบหมายให้บุคคลหรือคณะกรรมการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน
 (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดหรือให้ปฏิบัติการในเรื่องใดได้ตามที่เห็นสมควร
 แผนและประมาณการค่าใช้จ่ายตาม (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยเบิกจ่ายงบประมาณจากกองทุน

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กองทุนซึ่ง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนได้

ในการณ์ที่กองทุนต้องเสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ ให้กองทุนนำเรื่องเสนอ นายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะกรรมการรัฐมนตรี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนตามระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

หนี้ตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงหนี้ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพตามสัญญาเงินยืมเพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ระหว่างกระทรวงการคลัง กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เลขที่ ๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ และสัญญาเงินยืมเพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ระหว่างกระทรวงการคลัง กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ สำหรับหนี้ดังกล่าวที่เป็นภาระของสำนักงานกองทุนสนับสนุน

การสร้างเสริมสุขภาพ ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพดำเนินการเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการรัฐมนตรีมีอำนาจมีมติให้หนึ่นนั้นตกเป็นพื้นดี

มาตรา ๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ให้กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโอนเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ ที่ตั้งไว้ตามแผนงานและโครงการของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนที่คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพให้ความเห็นชอบแล้วทั้งหมดให้แก่องค์กรที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลงก่อน โดยให้เบิกจ่ายจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาแล้ว ให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษานำส่งเงินที่ได้เบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวคืนให้แก่องค์กรทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

การบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และลูกจ้างตามวาระคนี้ให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นการชั่วคราวได้คราวละไม่เกินสี่ปี

ให้นับระยะเวลาที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามวาระคนี้ เป็นระยะเวลาปฏิบัติราชการให้แก่ต้นสังกัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวนบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่ผู้นั้น

ในระหว่างที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวาระคนี้มีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษากำหนด

มาตรา ๕๑ ในระหว่างแรก ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ในการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๙ (๒) และ (๓) ให้คณะกรรมการรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาตามประกาศ

สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ลงวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย และในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ให้คณะกรรมการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลาฯ ก่อน และเมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นอันสิ้นผลบังคับมาตรา ๕๒ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ตามระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้จัดการตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์ ตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง และออกระเบียบตามมาตรา ๒๓ (๖) และ (๗) และมาตรา ๓๔ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา รอบการประเมินตามมาตรา ๔๔ ให้เริ่มนับปีถัดจากปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นปีที่หนึ่ง

มาตรา ๕๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมาใช้บังคับ แก่การใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ วรรคทก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีโดยให้กองทุนมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้